

A photograph of three pink piglets standing on a bed of straw. The piglet in the center has a yellow ear tag. A semi-transparent white box is overlaid on the image, containing text.

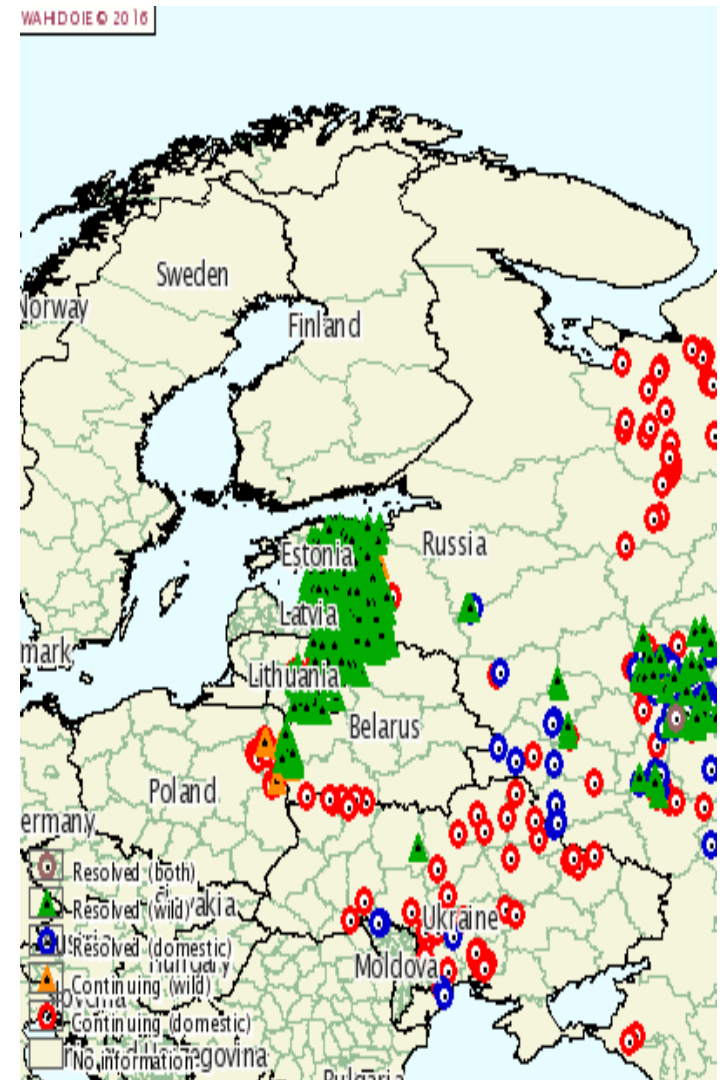
HKSCAN

Kommenttipuheenvuoro Afrikkalaisesta sikarutosta (ASF)

Esa Heikkilä
7.12.2016

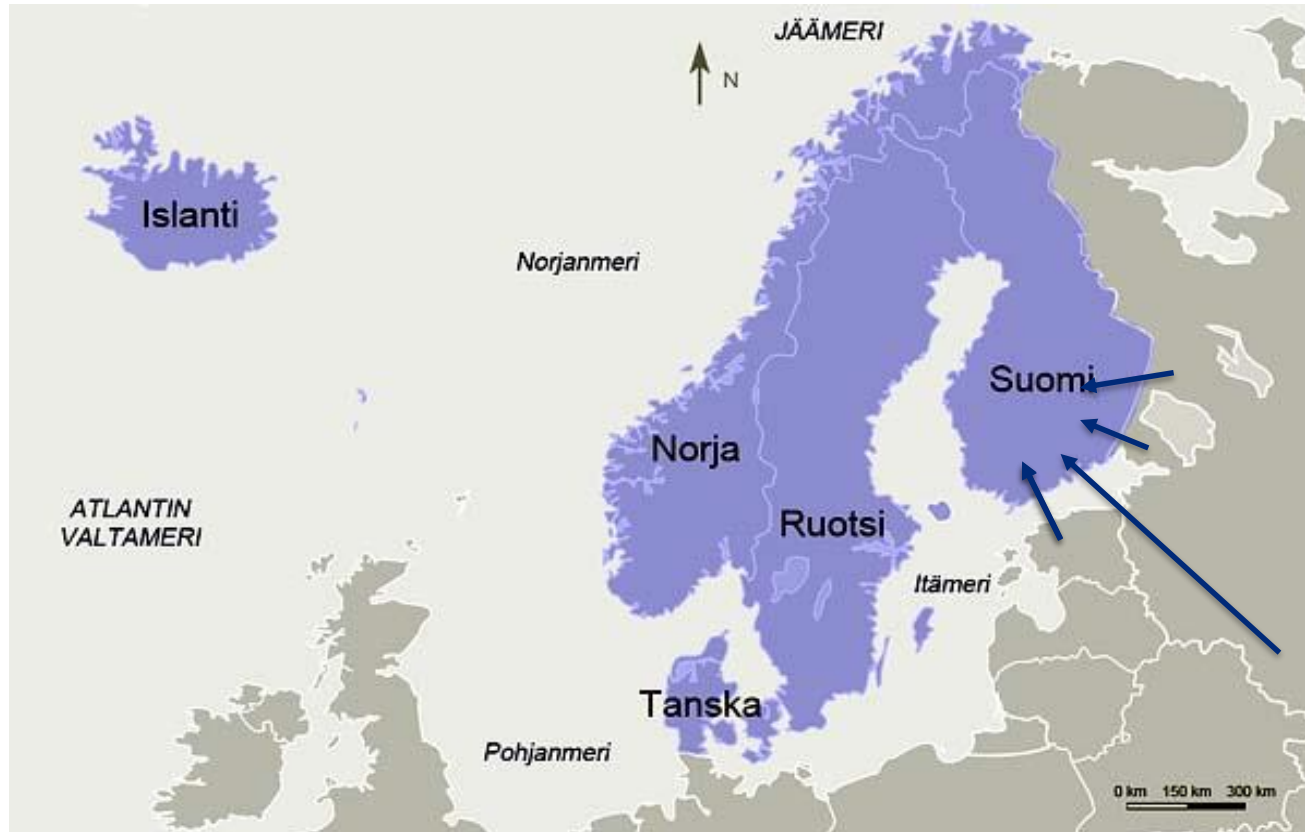
Afriikkalainen sikarutto RISKI

- **Erittäin helposti leviävä verenvuotokuume**
- Levinnyt Euroopassa nopeasti, esiintyy laajasti mm. Virossa ja Venäjällä
- Ei tartu ihmisiin
- **Aiheuttaa suurta tuhoa sikataloudelle**
- Riskit:
 - Metsästysmatkat Viroon
 - Ulkomaiset työntekijät
 - Puutteellinen hygienia kuljetuksissa
 - Eläinliikenne
 - Villisikapopulaatio
 - Turismi ja elintarviketuonnit

Kuva: oie.int

ASF –paineet Suomen rajoilla

Afrikkalainen sikarutto - oireet

- Äkkikuolema on tyypillinen
- Sinertävät korvan reunat
- Verenpurkaumia korvissa, raajoissa ja muualla ihossa
- Sierain- ja silmävuotoa
- Korkea kuume (yli 40*)
- Voi olla oksentelua, veristä ripulia, apaattinen
- Tasapainohäiriöitä, kouristuksia tms. voi esiintyä
- **Tauti voi olla myös lieväoireinen ja edetä sikalassa salakavalasti**

ASF -oireita

Kuvat: afrivip.org
Qa.nadis.writemedia.co.uk
wikipedia

Asf -oireita

Kuva: cfsph.iastate.edu.com

Asf - kuvia

Kuvat: cfsph.iastate.edu.com

ASF riski on otettava vakavasti

- Varhainen tunnistaminen ja nopea reagointi on avainasemassa ASF –leviämisen estämisessä
- Tiedotus, koulutus, neuvonta
- Tämä koskee meitä kaikkia
 - Tuottajaa, työntekijöitä, lomittajia, eläinlääkäreitä
 - Eläinkuljetuksia
 - HKScanin työntekijöitä
- Elinkeinoon kriisiryhmän/poikkeamatilanteiden ohjausryhmä
 - Toimii elinkeinoon ”työkaluna” poikkeamatilanteissa viranomaisien kanssa
- Eviran ASF-asiantuntijatyöryhmä

Tietoa ASF:sta löydät

- www.evira.fi
- www.sikava.fi
- www.HKScanagri.fi Sinetti

Pidä sikarutto poissa !
Muistilista sikalassa työskenteleville

ETT
31.8.2015

Arkkaisiin sikaruttoon on oltu vakavimmista eläinten tarttuvista taudeista. Tautiin ei ole mitään hoitoa, vaan kaikki eläät taudistaan lopetettavaan ja sikala saneeraamaan ja pitämään tyhjänä viranomaisien määräysten mukaisesti.

1. Tunnet ASF-viruksen ominaisuudet ☐

- VIRUS ON KESTÄVÄ: säilyy kuukausia tartuntavaarallisenä lihassa ja lihatuotteissa (metvursti, kinkku) sekä mm. villisilän raadossa ja siinä eritteissä (veri, uloste, virtsa, syöki) sekä vuosia pakastetussa lihassa
- VIRUS ON VAIKEASTI HÄVITETTÄVÄ: virus tuhoutuu vasta, kun pH on alle 4 tai yli 13,5 tai käsittelylämpötila on riittävän korkea yli 60 C yli 30 min

2. Tiedät, missä sitä esiintyy ☐

- Levinnyt lähes kaikkialla Euroopassa, Ukrainassa Puolaan ja Baltian maihin.
- Virossa, Liettuvassa tilanne muuttunut kriittiseksi: kuolleita villisikoja löytyy maastosta vilkoiltain, virus on levinnyt uusisiin isoihin tuotantosikaloihin

3. Tiedät, miten virus leviää ☐

- Virus sisältävää lihaa tai lihatuotteita, kuten villisilänlihaa, metvurstityypistä makkaraa (ASF-maista) päätyy sikalaan
- Virusta sisältävää ruokajätettä tai eritteitä (veri, uloste, virtsa, syöki) kulkeutuu jalkineiden, vaatteiden, työ- ja kuljetusvälineiden tai tarvikkeiden välityksellä sikalaan

4. Tiedät, miten estät viruksen pääsyn sikalaan ☐

- käytät aina tautisulkua ja suojavaatetusta ja peset ja desinfioit kätesi ennen sikalaan menoa
- et koskaan anna mitään ruoan tähteitä sioille

5. Jos matkustat maahan, jossa ASF on todettu: ☐

- älä käy sikalassa
- älä osallistu villisikajahtiin
- älä tuo lihaa tai lihatuotteita Suomeen
- mene saunaan mahdollisimman pian Suomeen saapumisen jälkeen
- odota 48 tuntia ennen sikalaan menoa Suomessa
- jos matkustat omalla autolla, pese auto Suomeen saapuessasi → pesuautomaatista valitset ohjelman, jossa auton alusta pestään, lisäksi desinfioit jalkatilan matot

Ohjeen omistajajärjestö on näin ollen täysin vastuussa matkailijajärjestöistä.

Häli svinpesten borta !
Kom ihåg-lista för anställda i svinhus

ETT
31.8.2015

Arkkaisiin svinpesteihin ei ole ollenkaan mitään hoitoa. Tautiin ei ole mitään hoitoa, vaan kaikki eläät taudistaan lopetettavaan ja sikala saneeraamaan ja pitämään tyhjänä viranomaisien määräysten mukaisesti.

1. Du känner till ASF-virusets egenskaper ☐

- VIRUSÄR KÄSTÄV: Sällyr kuukausia tartuntavaaralligena i lish och lishatvoter i (metvursti, kinkku) och mm. villisilans råddosa och i den i eritellisa (veri, uloste, virtsa, syöki) och i årstid i pakastet i lish.
- VIRUSÄR VÄIKASTI HÄVITETTBÄR: Virus tuhoutuu vasta, kun pH on alle 4 tai yli 13,5 tai käsittelylämpötila on riittävän korkea yli 60 C yli 30 min.

2. Tiedät, missä sitä esiintyy ☐

- Levinnyt lähes kaikkialla Euroopassa, Ukrainassa Puolaan ja Baltian maihin.
- Virossa, Liettuvassa tilanne muuttunut kriittiseksi: kuolleita villisikoja löytyy maastosta vilkoiltain, virus on levinnyt uusisiin isoihin tuotantosikaloihin

3. Tiedät, miten virus leviää ☐

- Virus sisältävää lihaa tai lihatuotteita, kuten villisilänlihaa, metvurstityypistä makkaraa (ASF-maista) päätyy sikalaan
- Virusta sisältävää ruokajätettä tai eritteitä (veri, uloste, virtsa, syöki) kulkeutuu jalkineiden, vaatteiden, työ- ja kuljetusvälineiden tai tarvikkeiden välityksellä sikalaan

4. Tiedät, miten estät viruksen pääsyn sikalaan ☐

- käytät aina tautisulkua ja suojavaatetusta ja peset ja desinfioit kätesi ennen sikalaan menoa
- et koskaan anna mitään ruoan tähteitä sioille

5. Jos matkustat maahan, jossa ASF on todettu: ☐

- älä käy sikalassa
- älä osallistu villisikajahtiin
- älä tuo lihaa tai lihatuotteita Suomeen
- mene saunaan mahdollisimman pian Suomeen saapumisen jälkeen
- odota 48 tuntia ennen sikalaan menoa Suomessa
- jos matkustat omalla autolla, pese auto Suomeen saapuessasi → pesuautomaatista valitset ohjelman, jossa auton alusta pestään, lisäksi desinfioit jalkatilan matot

Ohjeen omistajajärjestö on näin ollen täysin vastuussa matkailijajärjestöistä.

Pidä sikarutto poissa !

Muistilista sikalassa työskenteleville

Arkkaisiin sikaruttoon on yksi vakavimmista eläinten tarttuvista taudeista! Tautiin ei ole mitään hoitoa, vaan kaikki eläät joudutaan lopetettavaan ja sikala saneeraamaan ja pitämään tyhjänä viranomaisien määräysten mukaisesti.

1. Tunnet ASF-viruksen ominaisuudet ☐

- VIRUS ON KESTÄVÄ: säilyy kuukausia tartuntavaarallisenä lihassa ja lihatuotteissa (metvursti, kinkku) sekä mm. villisilän raadossa ja siinä eritteissä (veri, uloste, virtsa, syöki) sekä vuosia pakastetussa lihassa
- VIRUS ON VAIKEASTI HÄVITETTÄVÄ: virus tuhoutuu vasta, kun pH on alle 4 tai yli 13,5 tai käsittelylämpötila on riittävän korkea yli 60 C yli 30 min

2. Tiedät, missä sitä esiintyy ☐

- Levinnyt idästä: Venäjältä, Valko-Venäjältä, Ukrainasta Puolaan ja Baltian maihin.
- Virossa, Liettuvassa tilanne muuttunut kriittiseksi: kuolleita villisikoja löytyy maastosta vilkoiltain, virus on levinnyt uusisiin isoihin tuotantosikaloihin

3. Tiedät, miten virus leviää ☐

- Virusta sisältävää lihaa tai lihatuotteita, kuten villisilänlihaa, metvurstityypistä makkaraa (ASF-maista) päätyy sikalaan
- Virusta sisältävää ruokajätettä tai eritteitä (veri, uloste, virtsa, syöki) kulkeutuu jalkineiden, vaatteiden, työ- ja kuljetusvälineiden tai tarvikkeiden välityksellä sikalaan

4. Tiedät, miten estät viruksen pääsyn sikalaan ☐

- käytät aina tautisulkua ja suojavaatetusta ja peset ja desinfioit kätesi ennen sikalaan menoa
- et koskaan anna mitään ruoan tähteitä sioille

5. Jos matkustat maahan, jossa ASF on todettu: ☐

- älä käy sikalassa
- älä osallistu villisikajahtiin
- älä tuo lihaa tai lihatuotteita Suomeen
- mene saunaan mahdollisimman pian Suomeen saapumisen jälkeen
- odota 48 tuntia ennen sikalaan menoa Suomessa
- jos matkustat omalla autolla, pese auto Suomeen saapuessasi → pesuautomaatista valitset ohjelman, jossa auton alusta pestään, lisäksi desinfioit jalkatilan matot

Sikalän omistaja/työnjohtaja käy listan läpi työntekijöiden/omistajan kanssa.

HKScan Sopimustoiminta, bioturvallisuus...

- Sianlihan hankinta perustuu **100% sopimustoimintaan ja luokitukseen aktiiviluokkaan**
- Aktiiviluokan tilalla tulee noudattaa seuraavia vaatimuksia:
 - Porsastuotanto täyttää viranomaisvaatimukset
 - **Tila kuuluu Sikavan kansalliselle tasolle**
 - Tuontirehut tulee hankkia ETT:n Positiivilistan toimittajalta
 - Porsaiden kastroinnissa käytetään kivunlievitystä
 - **Tautiepäilyistä ja –tapauksista ilmoitettava välittömästi HKScanille**
 - Eläinaines kokonaan Finnpig Oy:n genetiikkaa, tilalla käytetään vain sen siementä tai tilakarjua
 - WinPig-tuotannonseurantaohjelma käytössä, tiedot tulee päivittää kuukausittain
 - Sirkorokote pakollinen 2,5-3vkon ikäisille porsaille

Käytännön harjoituksia ASF varalta tilatasolla

- 2014 Padasjoki
- 2015 Itä-Suomi

Tautisulku

TETT

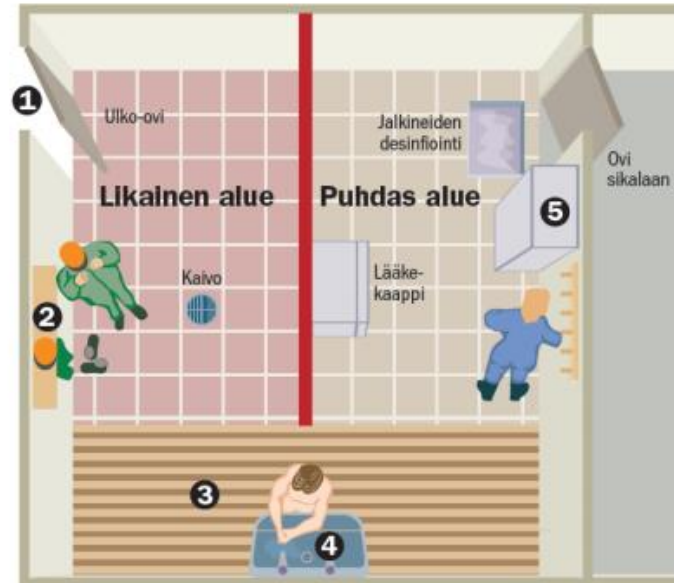
Esimerkki tautisulusta

- Sikalan ovet lukossa.
- Ovessa kyltti, että sisäänpääsy kielletty ilman omistajan lupaa. Kyttissä voi olla omistajan nimi ja puhelinnumero.

- Ulkovaatteet ja kengät säilytetään ja vaihdetaan likaisella alueella.

- ritilä, jonka päällä kävellään vain sukkasillaan.

- Kädet pestään ja/tai desinfioidaan aina ennen puhtaalle alueelle menoa.

- Sikalassa käytettävät vaatteet ja kengät sekä eläinlääkärille ja muille ulkopuolisille varatut suojavarusteet.

- Varusteet pestään ja kuivataan puhtaalla alueella.

Lähde: ETT MT

SIKABAROMETRI

arvio_ 20.10.2016

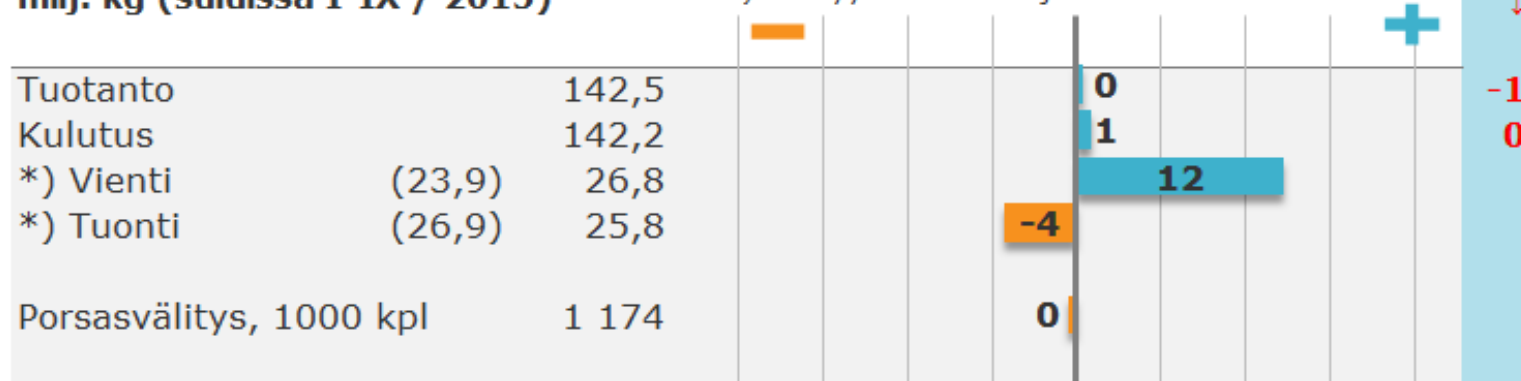
TAMMI-SYYSKUU. 2016

- teuraspäiviä 2 enemmän kuin edellisvuonna
Luullisena lihana*

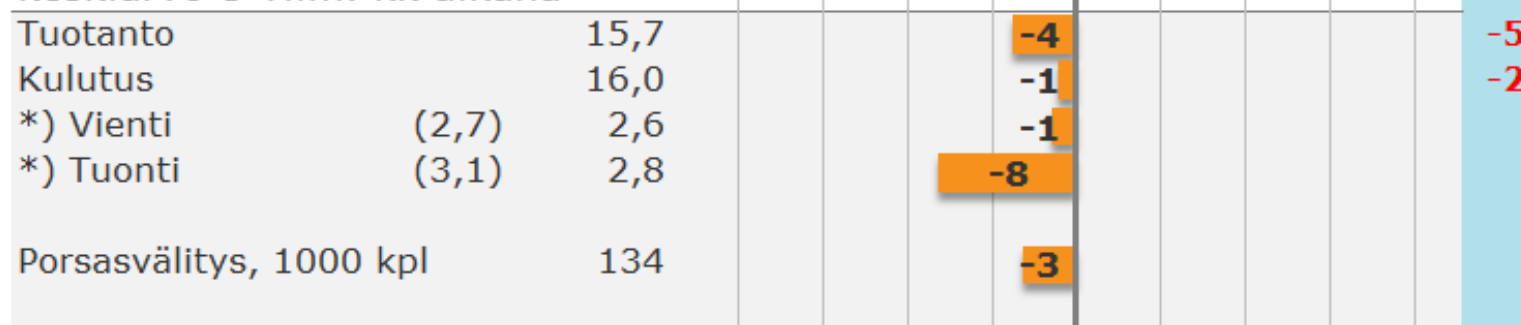
teuraspäivätasattu muutos -->

milj. kg (suluissa I-IX / 2015)

*) elo-syyskuun vienti ja tuonti arvioitu

HEINÄ-SYYSKUU keskiarvo 3 viim. kk aikana

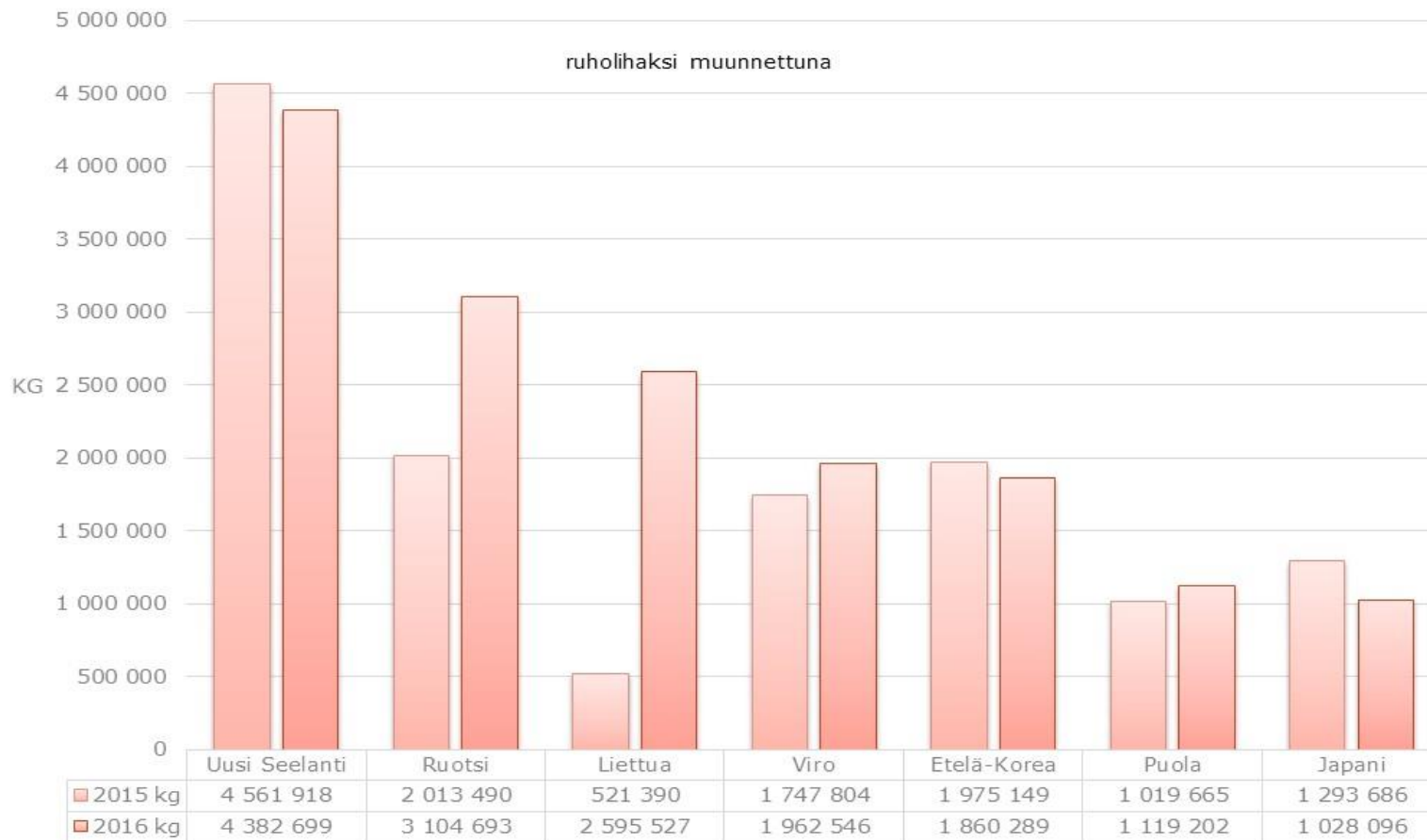

-20 -15 -10 -5 0 +5 +10 +15 +20

*Luullisesta lihasta luutonta 80%, lisäksi kypsennyshävikki vaihtelee 10-30% tuotteesta riippuen
muutos-% edelliseen vuoteen

Sianlihan vienti maittain

Suomen sianlihan vienti maittain tammi-kesäkuussa (vienti lihana, ei sisällä valmisteissa vientiä)

Lähde: Tulli

ASF vastustaminen on yhteinen asia ja vain yhdessä voimme minimoida riskejä

Kiitos